

Rolnummer 632
Arrest nr. 11/94 van 27 januari 1994

ARREST

In zake : de vordering tot schorsing van artikel 376 van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, ingesteld door de n.v. Bic Benelux.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en L. De Greve, en de rechters K. Blanckaert, L.P. Suetens, H. Boel, L. François, P. Martens, Y. de Wasseige, J. Delruelle, G. De Baets, E. Cerexhe en H. Coremans, bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de vordering*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof werd gericht bij op 24 december 1993 ter post aangetekende brief en op de griffie is ontvangen op 27 december 1993, vordert de naamloze vennootschap Bic Benelux, waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te 1030 Brussel, Haachtsesteenweg 55, die ingeschreven is in het handelsregister van Brussel onder nummer 287.455 en woonplaats heeft gekozen op het kantoor van Mr. E. de Cannart d'Hamale en Mr. M. Goethals, advocaten te 1040 Brussel, Renaissancelaan 1, bus 15, de schorsing van artikel 376 van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (*Belgisch Staatsblad* van 20 juli 1993).

Bij hetzelfde verzoekschrift vordert de verzoekende partij de vernietiging van dezelfde bepaling.

II. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikking van 27 december 1993 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er ten deze geen reden is tot toepassing van de artikelen 71 en volgende van de voormelde bijzondere wet.

Bij beschikking van 4 januari 1994 heeft het Hof de terechtzitting betreffende de vordering tot schorsing vastgesteld op 13 januari 1994.

Van het beroep tot vernietiging, de vordering tot schorsing en de beschikking tot rechtsdagbepaling is kennis gegeven aan de partijen, en die en hun advocaten zijn van de datum van de terechtzitting op de hoogte gebracht bij op 5 januari 1994 ter post aangetekende brieven, die op 6, 7 en 10 januari 1994 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Op de terechtzitting van 13 januari 1994

- zijn verschenen :

. Mr. E. de Cannart d'Hamale en Mr. M. Goethals, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij;

. Mr. Asscherickx, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters P. Martens en G. De Baets verslag uitgebracht;

- zijn voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd conform de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. *Onderwerp van de bestreden bepaling*

De bestreden bepaling maakt deel uit van de gewone wet van 16 juli 1993, met name van boek III, dat handelt over de milieutaksen. Het aangevochten artikel 376 is het enig artikel van hoofdstuk III van dat boek, met als titel : « De wegwerpartikelen ». Het luidt als volgt :

« § 1. De hierna genoemde wegwerpartikelen, met uitzondering van die bestemd voor geneeskundig gebruik, die in het verbruik worden gebracht, worden onderworpen aan een milieutaks, overeenkomstig de hierna volgende tabel :

Produkten	Milieutaks	Verminderde milieutaks
Wegwerpscheerapparaten	10 frank	-
Wegwerpfototoestellen	300 frank	100 frank

§ 2. Met betrekking tot de wegwerpfototoestellen worden de apparaten vrijgesteld waarvoor de belastingplichtige het bewijs levert dat 80 % van de onderdelen van alle wegwerpfototoestellen die hij in het verbruik brengt, worden hergebruikt bij de vervaardiging van andere fototoestellen van hetzelfde type.

De toestellen waarvoor de belastingplichtige het bewijs levert dat de onderdelen voor minimum 80 % gerecycled zijn, worden onderworpen aan een verminderde milieutaks van 100 frank. »

De verzoekende partij vordert de vernietiging en de schorsing van die bepaling in zoverre zij betrekking heeft op de wegwerpscheerapparaten. De vordering tot vernietiging en tot schorsing is dus beperkt tot paragraaf 1 in zoverre hij over die scheerapparaten handelt. De verzoekende partij ziet evenwel een discriminatie met name in de onderscheiden behandeling van de wegwerpscheerapparaten ten opzichte van de wegwerpfototoestellen. Artikel 376 wordt dus in zijn geheel aangevochten.

IV. *In rechte*

- A -

Argumentatie van de verzoekende partij

A.1. De aangevochten bepaling schendt het beginsel van de gelijkheid voor de wet in zoverre zij vier discriminaties instelt :

- discriminatie tussen de verkopers van wegwerpscheerapparaten en de verkopers van andere aan de milieutaks onderworpen artikelen : de eerstgenoemden worden strenger behandeld, aangezien zij geen mogelijkheden van vrijstelling hebben en het bedrag van de belasting hoger is;

- discriminatie tussen de verkopers van wegwerpscheerapparaten en de verkopers van andere wegwerpartikelen, die niet aan de milieutaks zijn onderworpen;

- discriminatie tussen de verkopers van wegwerpscheerapparaten en de verkopers van wegwerpfototoestellen : laatstgenoemden beschikken, anders dan eerstgenoemden, over een mogelijkheid van vermindering en het bedrag van de belasting is minder hoog;

- discriminatie tussen de verkopers van wegwerpscheerapparaten, naargelang deze al dan niet een steel hebben : volgens de verzoekende partij zijn de wegwerpvullingen ook wegwerpscheerapparaten, maar zonder steel; dat is niet de mening van de Regering, die ze niet aan de milieutaks zou onderwerpen; de verzoekende partij ziet daarin een discriminatie.

A.2. De aangevochten bepaling miskent eveneens het evenredigheidsbeginsel in zoverre :

- het verband tussen de fiscale penalisatie en de realiteit van de milieuhinder buitensporig is, gelet op het hoge karakter van de belasting;

- de belasting zo een prohibitief effect heeft dat zij de scheerapparaten in feite onverkoopbaar zal maken en de verzoekende partij van de markt zal verdringen;

- er geen echt vervangingsprodukt is voor de wegwerpscheerapparaten : het vroegere systeem van stalen mesjes biedt niet hetzelfde comfort noch vooral dezelfde veiligheid; indien de vullingen, die door de verzoekende partij als wegwerpscheerapparaten zonder steel worden gekwalificeerd, zouden worden geacht die vervangingsprodukten te zijn, zou een onevenredigheid tussen de verschillen in hinder en de fiscale gunst die voor laatstgenoemde geldt moeten worden vastgesteld.

A.3. Tenslotte schendt de bestreden bepaling verscheidene bepalingen :

- schending van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (recht op eerbiediging van eigendom);

- schending van artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (niet-discriminatie);

- schending van het Verdrag van Rome, namelijk :

. schending van artikel 30 van het Verdrag (verbod van kwantitatieve invoerbeperkingen en maatregelen van gelijke werking);

. schending van artikel 95, tweede lid, van het Verdrag (verbod om op de produkten van andere Lid-Statens belastingen te heffen die van die aard zijn dat andere produkties worden beschermd);

. schending van de richtlijn van 28 maart 1983 die voorziet in een informatiemaatregel op de gebieden van de technische normen en reglementeringen.

A.4. Ter ondersteuning van haar vordering tot schorsing beweert de verzoekende partij dat haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan worden berokkend in zoverre de milieutaks de verkoopprijs van haar wegwerpscheerapparaten zal verdrievoudigen, waardoor ze feitelijk onverkoopbaar zullen worden. De milieutaks is dus gelijk te stellen met een verbod op die produkten wat ertoe zal leiden dat de verzoekende partij van de markt zal worden verdrongen en de winst met zo'n 20.000.000 frank zal dalen, dat is ongeveer 60 % van de totale jaarwinst van de verzoekende partij.

Bovendien zal de verzoekende partij, indien de vullingen niet worden belast, compleet en definitief haar leidende marktpositie verliezen ten voordele van degenen die laatstgenoemde produkten commercialiseren.

- B -

B.1. Naar luid van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 dient aan twee

grondvoorwaarden te zijn voldaan opdat tot schorsing kan worden besloten :

- de middelen die worden aangevoerd moeten ernstig zijn;
- de onmiddellijke uitvoering van de bestreden regel moet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kunnen berokkenen.

Daar de twee voorwaarden cumulatief zijn, leidt de vaststelling dat één van die voorwaarden niet is vervuld tot verwerping van de vordering tot schorsing.

Ten aanzien van het ernstig karakter van de middelen

B.2. Het ernstig middel mag niet worden verward met het gegrond middel.

Wil een middel als ernstig worden beschouwd in de zin van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, volstaat het niet dat het kennelijk niet ongegrond is in de zin van artikel 72, maar moet het ook gegrond lijken na een eerste onderzoek van de gegevens waarover het Hof beschikt in dit stadium van de procedure.

B.3.1. De eerste groep van middelen steunt op de schending van het gelijkheidsbeginsel in zoverre de bestreden bepalingen de vier in A.1 vermelde discriminaties in het leven zouden roepen.

B.3.2. Artikel 369 van de bestreden wet definieert de milieutaks als een « taks die gelijkgesteld is met accijnzen welke wordt geheven op een in het verbruik gebracht produkt, wegens de schade die het aan het milieu geacht wordt te berokkenen ». Volgens de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepalingen bestaat het mechanisme van de milieutaksen erin « de relatieve prijzen te wijzigen om verbruikers en producenten ertoe aan te zetten hun economische keuzes te heroriënteren ». (Verslag van de Commissie voor de financiën, *Gedr. St.*, Kamer, 1992-1993, nr. 897/17, p. 7). De milieutaks wordt gedefinieerd als « elke taks van een voldoende hoog niveau om het gebruik of het verbruik van milieubelastende produkten aanzienlijk te verminderen en/of om de productie en verbruikspatronen om te buigen naar produkten die aanvaardbaarder zijn op het gebied van het milieu en inzake het behoud van de natuurlijke hulpbronnen » (*Gedr. St.*,

Kamer, 1992-1993, nr. 897/1, p. 73).

B.3.3. Het Hof bezit geen beoordelingsbevoegdheid die vergelijkbaar is met die van de democratisch verkozen wetgevende vergaderingen. Aan hen komt het toe af te wegen of en in welke mate de zorg voor milieubescherming verantwoordt dat offers worden opgelegd aan degenen die een rol spelen in het economisch gebeuren.

B.3.4. Nieuwe fiscale maatregelen die ertoe strekken de consumptiegewoonten te wijzigen met het oog op de bescherming van het leefmilieu hebben noodzakelijk tot gevolg dat diegenen anders worden behandeld die handel drijven in voorwerpen waarvan de wetgever wil dat zij verdwijnen of althans zeldzamer worden. Tegen dergelijke verschillen opkomen impliceert het betwisten van de doelstelling zelf van de wet vermits, wanneer de belasting voorwerpen van primaire levensbehoefte zoals scheerapparaten treft, de wetgever, door het afremmen van de verkoop van een categorie ervan, automatisch de aankoop van andere scheerapparaten aanmoedigt die hij minder schadelijk acht voor het milieu. In een dergelijke context zal een discriminatie in ernst slechts worden aangevoerd wanneer het verzoekschrift, met voldoende waarschijnlijkheid, laat blijken dat de verschillen die voortvloeien uit de wet willekeurig of onredelijk zijn.

B.3.5. Het wegwerpscheerapparaat is een produkt waarop het niet kennelijk onredelijk is een milieutaks te heffen, ook al kan die ertoe leiden dat het produkt van de markt verdwijnt. Het bedrag van de belasting, de mogelijkheid om vrijstellingen of verminderingen te verlenen, de vaststelling van de wegwerpartikelen waarvan het opportuun is ze in de eerste plaats te beogen : over al die vragen oordeelt de wetgever. Met betrekking tot de vraag of ten deze de bestreden maatregelen onevenredig zijn met het nagestreefde doel is het zo dat die grief samenvalt met de tweede groep middelen en samen ermee zal worden onderzocht.

B.4.1. De tweede groep middelen klaagt een schending aan van het evenredigheidsbeginsel in verband met de buitensporige hoogte van de belasting (150 tot 250 %), het prohibitieve effect ervan, het feit dat er geen echt vervangprodukt voor het wegwerpscheerapparaat bestaat en het onverantwoord zou zijn de « vullingen » niet aan milieutaks te onderwerpen.

B.4.2. Wanneer de belasting op een artikel dat volgens de verzoekende partij tegen 4 of 6,50 frank wordt verkocht ontmoedigend wil zijn, moet ze noodzakelijk hoog zijn. Door te voorzien in

een belasting die zo hoog is dat zij een «prohibitief effect» heeft, heeft de wetgever een maatregel genomen die in verband staat met de doelstelling die hij nastreeft. Beoordeeld ten opzichte van die doelstelling lijkt het bedrag van de belasting niet onevenredig.

B.4.3. Aangenomen dat, zoals de verzoekende partij betoogt, de scheerapparaten met verwijderbare mesjes niet hetzelfde comfort, noch dezelfde veiligheid bieden als de wegwerpscheerapparaten, zijn het niettemin vervangproducten van deze laatste aangezien zij tot hetzelfde dienen.

B.4.4. Ten aanzien van het beweerde verschil in behandeling tussen de wegwerpscheerapparaten die aan de milieutaks zijn onderworpen, en de «vullingen», die er niet onder zouden vallen, zou het niet kennelijk discriminerend zijn de scheerapparaten die volledig wegwerpbaar zijn en die waarvan alleen de vulling wordt weggeworpen, verschillend te behandelen.

B.5.1. Tenslotte klaagt de derde groep middelen de schending aan van de in A.3 genoemde bepalingen van internationaal recht en gemeenschapsrecht.

B.5.2. Het Hof is niet bevoegd om kennis te nemen van middelen die rechtstreeks steunen op de schending van bepalingen van het internationaal recht of het gemeenschapsrecht.

B.5.3. Aangenomen dat de eerste twee van die middelen, die de schending aanklagen van bepalingen van het internationaal recht waarin het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel is neergelegd, geacht kunnen worden impliciet gecombineerd te zijn met de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet, blijkt niet dat zij op andere argumenten steunen dan die welke onderzocht zijn in B.3.1 tot B.4.4.

Ten aanzien van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel

B.6. Op grond van het eerste onderzoek van de elementen waarover het Hof in deze stand van de rechtspleging beschikt, kan geen van de middelen als ernstig worden aangemerkt in de zin van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof. Bijgevolg dient niet te worden onderzocht of de onmiddellijke toepassing van de bestreden bepalingen een moeilijk te her-

stellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt de vordering tot schorsing.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 27 januari 1994.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van der Zwalmen

M. Melchior